

Կ-159²-28.11.2012-ՏՀ-010/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈԹՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1997 թվականի սեպտեմբերի 30-ի ՀՕ-155 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի՝

1) 2-րդ մասը «կանոնների» բառից հետո լրացնել «, օգտագործվող հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի մասին» բառերը,

2) 3-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.

«Սույն օրենքի կիրառման առումով օրենքով սահմանված կարգով իրականացված վերազնահատման արդյունքներ են համարվում ակտիվների և (կամ) պարտավորությունների վերազնահատման արդյունքները, եթե վերազնահատումը կատարվել է այն օրենքին համապատասխան, որտեղ ուղղակիորեն նշված է, որ ակտիվների և (կամ) պարտավորությունների վերազնահատումն իրականացվում է հարկվող շահույթի կամ շահութահարկի հաշվարկման նպատակով)»:

Հոդված 2. Օրենքի 7-րդ հոդվածը՝

1) 2-րդ մասում՝

ա. «Ժգ» ենթակետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Ժգ) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով նախկինում դուրս գրված անհուսալի դեբիտորական պարտքերի մարման գումարները կամ դուրս չգրված դեբիտորական պարտքերի մարման դեպքում՝ սահմանված կարգով պահուստին կատարված մասհանումների գումարները, իսկ բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների և արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված անձանց դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած մարմնի և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի համատեղ սահմանած կարգով նախկինում հաշվեկշիռից դուրս գրված անհուսալի ակտիվների և ինվեստիցիոն արժեթղթերի՝ հաշվեկշիռում վերականգնման արդյունքում հաշվեգրված եկամուտները, իսկ հաշվեկշիռից դուրս չգրված ակտիվների դեպքում՝ սահմանված կարգով ձևավորված պահուստների նվազեցման գծով հաշվեգրված եկամուտները.»

բ. «Ժէ» ենթակետը ուժը կորցրած ճանաչել,

գ. «իա» ենթակետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«իա) ապահովագրական ընկերությունների տեխնիկական պահուստների, տեխնիկական պահուստներում վերաապահովագրողի մասնաբաժնի գծով ճանաչվող եկամուտները.»

դ. «իբ» ենթակետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«իբ) վերաապահովագրության փոխանցված պայմանագրերից ապահովագրական ընկերությունների ստացվող կոմիսիոն վարձատրությունները.»

ե. լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ «իդ» և «իե» ենթակետեր.

«իդ) գույքագրման (այդ թվում՝ ստուգման) ժամանակ բացահայտված հիմնական միջոցների, ապրանքանյութական արժեքների, դրամական միջոցների և այլ գույքի ավելցուկը, իսկ հարկատուի կողմից տիրագուրկ գույքի նկատմամբ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով (բացառությամբ դատարանի որոշումների հիման վրա) իր իրավունքների ճանաչման դեպքում՝ տիրագուրկ գույքը: Գույքի ավելցուկը, տիրագուրկ գույքը գնահատվում է տվյալ ռեզիդենտի մոտ առկա համանման արժեքով, իսկ այդ արժեքի բացակայության դեպքում՝ փորձաքննության եղանակով որոշված արժեքով, որը ձևավորում է այդ գույքի սկզբնական (ծեռքբերման) արժեքը և համախառն եկամտի մեջ ներառվում է ամբողջությամբ տվյալ (գույքի ավելցուկի դեպքում՝ ավելցուկի հայտնաբերման, իսկ տիրագուրկ գույքի դեպքում՝ իրավունքների ճանաչման) հաշվետու ժամանակաշրջանում:

իե) համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները (ստացողի մոտ), եթե համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հայտարարություն հարկային մարմին չի ներկայացվել:»,

2) 3-րդ մասը «ցպահանջ» բառից հետո լրացնել «դեբիտորական և» բառերը:

Հոդված 3. Օրենքի 8-րդ հոդվածի՝

1) առաջին պարբերությունում «համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները» բառերը փոխարինել «համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները (ստացողի մոտ), եթե հարկային մարմին է ներկայացվել համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հայտարարություն, ինչպես նաև համատեղ գործունեության շրջանակներում մասնակիցների կողմից կատարված ներդրումների դիմաց ստացվող եկամուտները, եթե համատեղ գործունեությունն իրականացվել է «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» բառերով,

2) երկրորդ պարբերությունում «հիմնական միջոցների» բառերը փոխարինել «ակտիվների» բառով:

Հոդված 4. Օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝

1) «ժը» ենթակետը ուժը կորցրած ճանաչել,

2) «ժթ» ենթակետում «ընթացիկ» բառից հետո լրացնել «, հիմնական միջոցների սպասարկման ծախսերը» բառերը:

Հոդված 5. Օրենքի 11-րդ հոդվածում՝

1) «դ» ենթակետում «հիմնական միջոցների» բառերը փոխարինել «ակտիվների» բառով,

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ «է» ենթակետ.

«է) համատեղ գործունեության իրականացման նպատակով մասնակիցների կողմից կատարվող ներդրումները, ինչպես նաև համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն կրող անձի կողմից մասնակիցներին ներդրումների դիմաց վճարվող միջոցները, եթե համատեղ գործունեությունն իրականացվել է «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:»:

Հոդված 6. Օրենքի 12-րդ հոդվածի՝

1) վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 12. Մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ը ձեռք բերված (կառուցված, մշակված) ոչ ընթացիկ ակտիվների ամորտիզացիոն մասհանումները»,

2) 1-ին մասից հանել «գործունեության մեջ օգտագործվող և» բառերը և նույն մասում «մաշվածքի ենթակա» բառերից հետո լրացնել «սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ երկարաժամկետ ֆինանսական վարձակալությամբ (լիզինգով) վերցված» բառերը:

Հոդված 7. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 12.1-րդ հոդվածով.

«Հոդված 12.1. 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերվող (կառուցվող, մշակվող) ոչ ընթացիկ ակտիվների ամորտիզացիոն մասհանումները

1. 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո հարկվող շահույթը որոշելիս համախառն եկամուտը նվազեցվում է մաշվածքի ենթակա, սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ երկարաժամկետ ֆինանսական վարձակալությամբ (լիզինգով) վերցված ոչ ընթացիկ ակտիվների (այդ թվում՝ հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների) ամորտիզացիոն մասհանումների գումարի չափով՝ սույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ կամ 4-րդ մասերով սահմանված կարգով:

2. Հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն մասհանումների գումարը հաշվարկվում է՝ ելնելով հիմնական միջոցների տվյալ խմբի համար ստորև սահմանված՝ ամորտիզացիոն տարեկան առավելագույն տոկոսադրույքից.

Հիմնական միջոցների խումբ	Ամորտիզացիոն տարեկան առավելագույն տոկոսադրույք
ա) հյուրանոցներ, պանսիոնատներ, հանգստյան տներ, առողջարաններ, կրթական և ուսումնական հաստատությունների շենքեր և շինություններ	15
բ) այլ շենքեր և շինություններ, փոխանցող հարմարանքներ	7.5
գ) հոսքային գծեր և ռեբոտատեխնիկա	50
դ) հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	100
ե) այլ հիմնական միջոցներ (այդ թվում՝ բանող անասուններ, բազմամյա տնկիներ և հողերի բարելավմանն ուղղված կապիտալ ներդրումներ)	30

Աղետի գոտում գտնվող՝ սույն մասի «ա» և «բ» կետերում նշված հիմնական միջոցների խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է 100 տոկոս: Սույն մասում նշված՝ աղետի գոտու տարածքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Գյումրի քաղաքում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների համար Գյումրի քաղաքում գտնվող՝ սույն մասի «ա», «բ» և «գ» կետերում նշված հիմնական միջոցների և Գյումրի քաղաքում տեղակայված՝ սույն մասի «ե» կետում նշված հիմնական միջոցների խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է 100 տոկոս Գյումրի քաղաքում գտնվելու (տեղակայվելու) ժամանակաշրջանում: Եթե Գյումրի քաղաքում գտնվող (տեղակայված) հիմնական միջոցների խմբերի նկատմամբ կիրառվել է նշված ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը, և այդ հիմնական միջոցների խմբում ներառված հիմնական միջոցները տեղափոխվել են Գյումրի քաղաքից դուրս (առանց այլ անձանց օտարման), ապա հարկատուն պետք է վճարի արագացված ամորտիզացիայից օգտված լինելու հետևանքով պակաս վճարված շահութահարկը և շահութահարկը (այդ թվում՝ կանխավճարները) ուշ վճարելու համար սահմանված տույժերը:

Եթե հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա ավարտին հիմնական միջոցների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքը չի գերազանցում 50 հազ. դրամը, ապա այդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է 100 տոկոս:

3. Ոչ նյութական ակտիվների խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը որոշում է հարկատուն՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջիններիս որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների խմբի ամորտիզացիոն տարեկան առավելագույն տոկոսադրույքը սահմանվում է տարեկան 20 տոկոս (բայց ոչ պակաս հարկատուի գործունեության ժամկետից ելնելով հաշվարկված՝ ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքից, որը այդ ժամկետում բաշխվում է հավասարաչափ):

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած չափանիշների համաձայն, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից որպես կոնցեսիայի պայմանագրեր որակված՝ ծառայությունների մատուցման կոնցեսիոն համաձայնությունների շրջանակներում կոնցեդենտից (շնորհատուից) հանրային ծառայությունների ենթակառուցվածքների (այդ թվում՝ կոնցեսիոների (օպերատորի) կողմից կոնցեդենտին պատկանող ենթակառուցվածքային ակտիվների, դրանց առանձին տարրերի վրա կատարված բարելավման արդյունքի կամ գնված կամ կառուցված ու սեփականության իրավունքով կոնցեդենտին հանձնված ենթակառուցվածքային ակտիվների (նյութական կամ ոչ նյութական), դրանց կազմում առանձին տարրերի) շահագործման իրավունքը կոնցեսիոների մոտ շահութահարկով հարկման նպատակով հաշվառվում է որպես ոչ նյութական ակտիվների առանձին խումբ, որի գծով ամորտիզացիոն մասհանումները, սույն օրենքով այլ բան նախատեսված չլինելու դեպքում, կատարվում են օրենքով սահմանված ընդհանուր կարգով:

4. Հարկվող շահույթը որոշելու նպատակով հարկատուն իր հայեցողությամբ կարող է ընտրել հիմնական միջոցների խմբի ամորտիզացիոն տարեկան այլ տոկոսադրույք, որը չի կարող գերազանցել հիմնական միջոցների տվյալ խմբի համար սույն հոդվածով սահմանված՝ ամորտիզացիոն տարեկան առավելագույն տոկոսադրույքը:

5. Ամորտիզացիոն մասհանումների տարեկան մեծությունը հաշվարկվում է ըստ ոչ ընթացիկ ակտիվների խմբերի՝ որպես տվյալ խմբի՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա ավարտին հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի և սույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ կամ 4-րդ մասերով ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի համար սահմանված՝ ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքի արտադրյալ: Տարվա ընթացքում ձեռք բերված (կառուցված, մշակված) ոչ ընթացիկ ակտիվի սկզբնական (ձեռք բերման) արժեքը գումարվում է ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքին, իսկ օտարված ոչ ընթացիկ ակտիվի (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքը հանվում է ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքից:

Սույն մասի կիրառության իմաստով, օտարված ոչ ընթացիկ ակտիվի (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքը որոշվում է օտարվող հիմնական միջոցների թվի և օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի մեջ մտնող հիմնական միջոցների թվի հարաբերությունը բազմապատկելով օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի հետ:»:

Հոդված 8. Օրենքի 13-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«**Հոդված 13.** Մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ը ձեռք բերված (կառուցված, մշակված) ոչ ընթացիկ ակտիվների վրա կատարված ծախսերը և դրանց սպասարկման ծախսերը

1. Հարկվող շահույթը որոշելիս համախառն եկամուտը նվազեցվում է՝

1) սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցների վրա կատարված ընթացիկ ծախսերի չափով՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում:

2) սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերի չափով՝ սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով:

3) սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցների սպասարկման ծախսերի չափով՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում:

2. Հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերն ավելացվում են այն հիմնական միջոցի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքին, որի վրա այդ ծախսերը կատարվել են, և՝

1) եթե այդ ծախսերը չեն գերազանցում հիմնական միջոցի՝ ընթացիկ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքը, ապա ամորտիզացվում են սույն օրենքի 12 հոդվածով սահմանված կարգով,

2) եթե այդ ծախսերը գերազանցում են հիմնական միջոցի՝ ընթացիկ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքը, ապա ամորտիզացվում են սույն օրենքի 12 հոդվածով սահմանված կարգով, բայց ոչ պակաս, քան հինգ տարվա ընթացքում: Եթե հիմնական միջոցի ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանված է հինգ տարուց պակաս, ապա այդ հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերն ամորտիզացվում են այդ հիմնական միջոցի համար սահմանված ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետում:

3. Վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերը վարձակալ (փոխառում) ամորտիզացնում է սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: Վարձակալական (անհատույց օգտագործման) պայմանագրի լուծման և փաստացի դադարեցման դեպքում չամորտիզացված մնացորդը չի նվազեցվում վարձակալի (փոխառուի) համախառն եկամտից:

4. Սույն օրենքի իմաստով՝ սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցների վրա կատարված ծախսերի տարբերակումն ըստ ընթացիկ, կապիտալ և սպասարկման ծախսերի կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած հայտանիշների և (կամ) չափերի հիման վրա:»:

Հոդված 9. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 13.1-րդ հոդվածով:

«**Հոդված 13.1.** 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված (կառուցված, մշակված) ոչ ընթացիկ ակտիվների վրա կատարված ծախսերը և դրանց սպասարկման ծախսերը

1. Հարկվող շահույթը որոշելիս համախառն եկամուտը նվազեցվում է՝

1) սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցների վրա կատարված ընթացիկ ծախսերի չափով՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում:

2) սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերի չափով՝ սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով:

3) սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցների սպասարկման ծախսերի չափով՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում:

2. Հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերն ավելացվում են այն հիմնական միջոցի խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքին, որի վրա այդ ծախսերը կատարվել են, և՝

1) եթե այդ ծախսերը չեն գերազանցում հիմնական միջոցի տվյալ խմբի՝ ընթացիկ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի և ընթացիկ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ տվյալ խմբում ներառված հիմնական միջոցների թվի հարաբերությանը, ապա ամորտիզացվում են սույն օրենքի 12.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով,

2) եթե այդ ծախսերը գերազանցում են հիմնական միջոցի տվյալ խմբի՝ ընթացիկ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի և ընթացիկ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ տվյալ խմբում ներառված հիմնական միջոցների թվի հարաբերությանը, ապա ամորտիզացվում են սույն օրենքի 12.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով, բայց ոչ ավելի, քան ամորտիզացիոն տարեկան 30 տոկոս տոկոսադրույքով: Եթե հիմնական միջոցի տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան առավելագույն տոկոսադրույքը սահմանված է 30 տոկոսից ավել, ապա այդ հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերն ամորտիզացվում են հիմնական միջոցի տվյալ խմբի համար սահմանված՝ ամորտիզացիոն տարեկան առավելագույն տոկոսադրույքով:

3. Վարձակալված (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերը վարձակալ (փոխառու) ամորտիզացնում է սույն օրենքի 12.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: Վարձակալական (անհատույց օգտագործման) պայմանագրի լուծման և փաստացի դադարեցման դեպքում չամորտիզացված մնացորդը չի նվազեցվում վարձակալի (փոխառուի) համախառն եկամտից:

4. Սույն օրենքի իմաստով՝ սեփականության իրավունքով հարկատուին պատկանող կամ վարձակալությամբ (այդ թվում՝ լիզինգով) կամ անհատույց օգտագործմամբ վերցված հիմնական միջոցների վրա կատարված ծախսերի տարբերակումն ըստ ընթացիկ, կապիտալ և սպասարկման ծախսերի կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած հայտանիշների և (կամ) չափերի հիման վրա:»:

Հոդված 10. Օրենքի 16-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասը՝

ա. «ա» ենթակետում «վճարները» բառից հետո լրացնել «, ինչպես նաև ձեռքբերված վառելիքի (բենզին, դիզելային վառելիք, հեղուկ և բնական գազ) համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով որոշված չափերը գերազանցող ծախսերը» բառերը,

բ. լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ «Ժե» և «Ժզ» ենթակետերով.

«Ժե) բանկ, վարկային կազմակերպություն, ապահովագրական ընկերություն կամ ներդրումային ընկերություն չհամարվող սուբյեկտների կողմից վերցված (ներգրավված) վարկերի կամ փոխառությունների գումարների նկատմամբ հաշվարկվող տոկոսները, եթե դրանք անտոկոս տրամադրվում են այլ անձանց, կամ հարկատուի կողմից վարձակալությամբ վերցված ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով հաշվարկվող վարձավճարները, եթե դրանք անհատույց օգտագործմամբ տրամադրվում են այլ անձանց.

Ժզ) բանկ, վարկային կազմակերպություն, ապահովագրական ընկերություն կամ ներդրումային ընկերություն չհամարվող սուբյեկտների կողմից վերցված (ներգրավված) վարկերի կամ փոխառությունների գումարների նկատմամբ հաշվարկվող տոկոսների այն մասը, որը գերազանցում է այդ միջոցների հաշվին այլ անձանց տրամադրված վարկերի կամ փոխառությունների գումարների նկատմամբ հաշվարկվող տոկոսներին,

կամ հարկատուի կողմից վարձակալությամբ վերցված ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով հաշվարկվող վարձավճարների այն մասը, որը գերազանցում է այդ ոչ ընթացիկ ակտիվներն այլ անձանց ենթավարձակալության տրամադրելու դիմաց ստացվող եկամուտներին:»,

2) 3-րդ մասը ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 11. Օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների» բառերը փոխարինել «ապահովագրական ընկերությունների և արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված անձանց» բառերով:

Հոդված 12. Օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» ենթակետում «Եկամտահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 21 հոդվածի 1-ին մասի «ա» ենթակետի համաձայն հաշվարկված և վճարված եկամտահարկի» բառերը փոխարինել «Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 10-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն հաշվարկված և վճարված եկամտային հարկի» բառերով:

Հոդված 13. Ուժը կորցրած ճանաչել Օրենքի 20-րդ հոդվածը:

Հոդված 14. Օրենքի 24-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.

«Սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են նաև դատարանի որոշումների հիման վրա տիրազուրկ ճանաչված ակտիվի սեփականության իրավունքի ճանաչման դեպքերում:»:

Հոդված 15. Օրենքի 30-րդ հոդվածի`

1) վերնագրում «ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների» բառերը փոխարինել «ապահովագրական ընկերությունների և արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված անձանց» բառերով,

2) «ա» ենթակետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ա) բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների և արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված անձանց ակտիվների և (կամ) ինվեստիցիոն արժեթղթերի հնարավոր կորուստների պահուստներին ուղղված գումարների չափով` Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած մարմնի և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի համատեղ սահմանած կարգով:»:

Հոդված 16. Օրենքի 31-րդ հոդվածի`

1) «դ» ենթակետը ուժը կորցրած ճանաչել,

2) «ե» ենթակետում «վճարված» բառը փոխարինել «վճարվող» բառով,

3) «թ» ենթակետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«թ) ապահովագրական ընկերությունների տեխնիկական պահուստների, տեխնիկական պահուստներում վերաապահովագրողի մասնաբաժնի գծով ճանաչված ծախսերի չափով:»:

Հոդված 17. Օրենքի 32-րդ հոդվածի`

1) 3-րդ մասում`

ա. «դրանց իրացման համապատասխան» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ սույն մասի երկրորդ պարբերությամբ նախատեսված դեպքերի» բառերը,

բ. լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

«Սույն մասի կիրառության իմաստով, 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված (կառուցված, մշակված) ոչ ընթացիկ ակտիվների (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) մնացորդային արժեքը որոշվում է օտարվող հիմնական միջոցների թվի և օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի մեջ մտնող հիմնական միջոցների թվի հարաբերությունը բազմապատկելով օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի հետ:»,

2) 5-րդ մասում «որին դրանք վերաբերում են» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված այն դեպքերի, երբ դրանք ներառվում են ակտիվի սկզբնական (ձեռքբերման) արժեքի մեջ» բառերը:

Հոդված 18. Օրենքի 34-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 34. Շահութահարկին փոխարինող վճարները

Առանձին վճարողների, նրանց խմբերի, գործունեության տեսակների համար օրենքով կարող են սահմանվել շահութահարկին փոխարինող շրջանառության հարկեր, հաստատագրված վճարներ կամ արտոնագրային վճարներ:»:

Հոդված 19. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 39.3-րդ հոդվածով.

«Հոդված 39.3. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հավանությանն արժանացած՝ գործարար ծրագրեր իրականացնող ռեզիդենտների արտոնությունները

1. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ հավանության արժանացած գործարար ծրագիր իրականացնող ռեզիդենտի (բացառությամբ առևտրի կամ ֆինանսական ոլորտում գործունեություն իրականացնող ռեզիդենտի)՝ գործարար ծրագրի մեկնարկման ու դրան հաջորդող երկու հաշվետու տարիների շահութահարկի գումարը նվազեցվում է գործարար ծրագրի շրջանակներում ստեղծված նոր աշխատատեղերի մասով համապատասխան տարվա ընթացքում հաշվարկված լրացուցիչ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարումների 100 տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան համապատասխան հաշվետու տարվա համար հաշվարկված փաստացի շահութահարկի գումարի 30 տոկոսը:

2. Գործարար ծրագրերի հավանության արժանացման, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված՝ լրացուցիչ աշխատավարձի հաշվարկման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 20. Օրենքի 46-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 46. Շահութահարկի հաշվարկների ներկայացումը

Շահութահարկ վճարողներն իրենց հաշվառման վայրի հարկային տեսչության մարմնին յուրաքանչյուր տարվա արդյունքներով՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա ապրիլի 15-ը, ներկայացնում են սահմանված կարգով հարկային մարմնի կողմից հաստատված շահութահարկի հաշվարկ:»:

Հոդված 21. Օրենքի 47-րդ հոդվածի՝

1) 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունում՝

ա. «5-րդ և 6-րդ կետերով» բառերը փոխարինել «5-րդ կետով» բառերով,

բ. «պարզեցված հարկի և (կամ) հաստատագրված վճարի» բառերը փոխարինել «շրջանառության հարկի, հաստատագրված վճարի և (կամ) արտոնագրային վճարի» բառերով,

- 2) 3-րդ և 6-րդ մասերը ուժը կորցրած ճանաչել,
- 3) 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«4. Այն հարկատուն, որը հարկային մարմինն ներկայացրել է գործունեություն չիրականացնելու (գործունեությունը դադարեցնելու) մասին հայտարարություն, կարող է նշյալ հայտարարությունը ներկայացնելուց հետո շահութահարկի կանխավճարներ չկատարել:»:

Հոդված 22. Օրենքի 47¹-րդ հոդվածը՝

- 1) ուժը կորցրած ճանաչել 3-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը,
- 2) ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 23. Օրենքի 51-րդ հոդվածի առաջին պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանների համար ներկայացված շահութահարկի հաշվարկներում հարկատուի կողմից սխալներ հայտնաբերվելու դեպքում հարկատուն կարող է հարկային տեսչության մարմիններին օրենքով սահմանված դեպքերում ներկայացնել ճշտված հաշվարկ, որի հիման վրա օրենքով սահմանված կարգով կատարվում է այդ ժամանակաշրջանների համար հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկ:»:

Հոդված 24. Օրենքի 53-րդ հոդվածը՝

- 1) 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ «դ» ենթակետով.

«դ) Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտին կամ այլ ոչ ռեզիդենտի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված առանձնացված ստորաբաժանմանը սույն հոդվածի 5-րդ մասում նշված ծառայությունների մատուցումից ստացված եկամուտները:»,

- 2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 5-րդ մասով.

«5. Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտին կամ այլ ոչ ռեզիդենտի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված առանձնացված ստորաբաժանմանը ծառայությունների մատուցումից ստացված եկամուտներ են համարվում խորհրդատվական, իրավաբանական, հաշվապահական, կառավարման, փորձագիտական, մարքեթինգային, գովազդային, թարգմանչական, ինժեներական և համանման այլ ծառայություններից ստացված եկամուտները:»:

Հոդված 25. Օրենքի 57-րդ հոդվածի 1-ին մասի աղյուսակը՝

1) երրորդ տողից հանել «, ինչպես նաև այլ հայաստանյան աղբյուրներից ստացված եկամուտներ» բառերը,

- 2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր տողով.

«ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունների կողմից մատուցվող այլ ծառայություններ, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտին կամ այլ ոչ ռեզիդենտի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված առանձնացված ստորաբաժանմանը մատուցվող ծառայությունների դիմաց ստացված եկամուտներ	20».
--	------

Հոդված 26. Օրենքի 64-րդ հոդվածում «վճարվող» բառից հետո լրացնել «(ներառյալ՝ կանխիկ կամ անկանխիկ փողային վճարման, այլ գույքով, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի հաշվանցման, պարտքերի վերաձևակերպման կամ պարտքերի նորացման, ինչպես նաև հայաստանյան աղքատներից ստացման ենթակա եկամուտների մասով հարկային գործակալի նկատմամբ ոչ ռեզիդենտի կողմից հարկային գործակալ չհանդիսացող անձին պահանջի իրավունքի զիջման դեպքերում)» բառերը:

Հոդված 27. Օրենքի 69-րդ հոդվածի՝

1) երկրորդ պարբերությունը ուժը կորցրած ճանաչել,

2) երրորդ պարբերության երկրորդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Ռեզիդենտները նշված տուգանքը պետական բյուջե են վճարում հարկային մարմնի կողմից համապատասխան ակտ ներկայացվելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:»:

Հոդված 28. Օրենքի 71-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 71. Օրենքի կիրառման վերաբերյալ գերատեսչական նորմատիվ ակտերը

Սույն օրենքի կիրառման վերաբերյալ գերատեսչական նորմատիվ ակտերն ընդունում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեն՝ համաձայնեցնելով Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության հետ»:

Հոդված 29. Օրենքի 72-րդ հոդվածի 3-րդ մասը ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 30. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից, բացառությամբ սույն օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետի «ա» ենթակետի, 2-րդ և 3-րդ կետերի և 22-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Սույն օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին կետի դրույթները վերաբերում են նաև 2012 թվականի համար ներկայացվող շահութահարկի հաշվարկներին:

3. Սույն օրենքի 21-րդ հոդվածի 3-րդ կետը կիրառվում է նաև այն դեպքերում, երբ գործունեություն չիրականացնելու (գործունեությունը դադարեցնելու) մասին հայտարարությունը հարկային մարմին է ներկայացվել մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ը:

4. Մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ը ընկած հաշվետու ժամանակաշրջաններին վերաբերող՝ վճարված և փաստացի շահութահարկից չհաշվանցված նվազագույն շահութահարկի գումարները հաշվանցվում են 2014 թվականից սկսած հաշվետու ժամանակաշրջաններին վերաբերող ռեզիդենտի փաստացի շահութահարկի գումարներից մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ը գործող օրենքով սահմանված կարգով:

5. 2013 թվականի հունվարի 1-ից շրջանառության հարկ վճարող համարվող կազմակերպությունները 2012 թվականի հաշվետու տարվա համար շահութահարկի հաշվարկները կամ շահութահարկի պարզեցված հաշվարկները հարկային մարմին են ներկայացնում մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը գործող կարգով ու ժամկետներում:

6. Սույն օրենքի 20-րդ հոդվածի դրույթները վերաբերում են 2013 թվականի և հետագա հաշվետու տարիների համար ներկայացվող շահութահարկի հաշվարկներին:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«Շրջանառության հարկի մասին», «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Հսկիչ-դրամարկային մեքենաների կիրառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթի վերաբերյալ ներկայացված առաջարկությունների, դրանց ընդունման կամ չընդունման վերաբերյալ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխությունները
<u>«Շրջանառության հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ</u>			
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն ՀՀ Աժ նախագահ Հ. Աբրահամյան	Առաջարկվում է արտադրական գործունեության մասով շրջանառության հարկի դրույթաչափը 5 տոկոսից իջեցնել 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է «Շրջանառության հարկի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «իրացումից հասույթ» բառերից հետո հանել «առանց ԱԱՀ-ի» բառերը, իսկ «58,35 մլն.դրամը» բառերը փոխարինել «70 մլն.դրամը» բառերով:	Չի ընդունվել: Առաջարկությունն, ըստ էության, խմբագրական նշանակություն ունի: Բացի այդ, նախագծով ներկայացված խմբագրությունը պահպանելն առավել նպատակահարմար է, քանի որ՝ 1) այն կիրառելի է ինչպես ԱԱՀ վճարող համարվող, այնպես էլ ԱԱՀ վճարող չհամարվող տնտեսավարող սուբյեկտների համար, 2) այն առավել հստակ է և երկիմաստ մեկնաբանությունների ու տարրնթերցումների պատճառ չի հանդիսանա:	
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի	Առաջարկվում է նախագծի 5-րդ հոդվածի 5-րդ կետում նախատեսել, որ դատարանի վճռով հարկային մարմնի ղեկավարի որոշումը չեղյալ համարվելու դեպքում	Ընդունվել է:	Նախագծի 5-րդ հոդվածի 5-րդ կետում լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ նոր

նախագահ Վ. Այվազյան	որոշման գործողության ժամանակաշրջանի համար կատարվում է հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկ:		պարբերություն. «Անձանց փոխկապակցված ճանաչելու մասին վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի որոշումը դատարանի վճռով չեղյալ համարվելու դեպքում որոշման գործողության ժամանակաշրջանի համար կատարվում է հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկ:»:
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեության համար շրջանառության հարկի դրույքաչափը սահմանել 2.5 տոկոս, իսկ այլ գործունեության համար՝ 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս: Միաժամանակ, 1) Նախագծով ներկայացված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը, ըստ գործունեության առանձին տեսակների, որոշվել են տարեկան կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից վճարվող հարկերի և նրանց շրջանառությունների հարաբերակցությամբ հաշվարկվող՝ հարկման արդյունավետ դրույքաչափերի հիման վրա, 2) նախագծով նախատեսված է, որ շրջանառության հարկ վճարողներն ազատվում են առանց հիմնավորող փաստաթղթերի ձեռքբերումների մասով, որպես հարկային գործակալ, 11 տոկոս եկամտային հարկ վճարելու:	

		պարտավորությունից, ինչն ուղղակիորեն նշանակում է նրանց հարկային բեռի կրճատում, 3) շրջանառության հարկի համակարգի ներդրումը էականորեն կպարզեցնի հարկային հաշվառման գործընթացը, ինչը նշանակում է, որ տնտեսավարող սուբյեկտները կազատվեն բարդ հարկային հաշվառում վարելու համար կատարվող ծախսերից, 4) նախագծով նախատեսված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը լիովին համադրելի են նախկինում կիրառվող պարզեցված հարկի դրույքաչափերի հետ:	
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է շրջանառության հարկի համակարգի ներդրմանը զուգահեռ պահպանել նաև հարկման ներկայիս համակարգը (միայն շահութահարկով կամ միայն եկամտահարկով)՝ որպես շրջանառության հարկի համակարգին այլընտրանք:	Չի ընդունվել: Առաջարկության ընդունումը կնշանակի տարեկան կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների մասով կիրառել հարկման 3 տարբեր ռեժիմներ, ինչը ենթադրում է բարդ հարկային վարչարարություն:	
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Մ. Մելքումյան	Առաջարկվում է առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեության համար շրջանառության հարկի դրույքաչափը սահմանել 2 տոկոս, իսկ այլ գործունեության համար՝ 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս: Միաժամանակ, 1) Նախագծով ներկայացված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը, ըստ գործունեության տեսակների,	

		որոշվել են տարեկան կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից վճարվող հարկերի և նրանց շրջանառությունների հարաբերակցությամբ հաշվարկվող՝ հարկման արդյունավետ դրույքաչափերի հիման վրա, 2) նախագծով նախատեսված է, որ շրջանառության հարկ վճարողներն ազատվում են առանց հիմնավորող փաստաթղթերի ձեռքբերումների մասով, որպես հարկային գործակալ, 11 տոկոս եկամտային հարկ վճարելու պարտավորությունից, ինչն ուղղակիորեն նշանակում է նրանց հարկային բեռի կրճատում, 3) շրջանառության հարկի համակարգի ներդրումը էականորեն կպարզեցնի հարկային հաշվառման գործընթացը, ինչը նշանակում է, որ տնտեսավարող սուբյեկտները կազատվեն բարդ հարկային հաշվառում վարելու համար կատարվող ծախսերից, 4) նախագծով նախատեսված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը լիովին համադրելի են նախկինում կիրառվող պարզեցված հարկի դրույքաչափերի հետ:	
<< ԱԺ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է շրջանառության հարկ վճարող համարվելու համար իրացումից հասույթի թույլատրելի շեմը բարձրացնել մինչև 100 մլն. դրամ:	Չի ընդունվել: Կատարված ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ նախագծով	

		առաջարկվող շեմը շուրջ 2-3 անգամ բարձր է միջազգային պրակտիկայում կիրառվող շրջանառության հարկի շեմերից. մասնավորապես, Վրաստանում կիրառվում է 24.5 մլն դրամին, Ուկրաինայում՝ 15 մլն. դրամին, Լատվիայում՝ 26.7 մլն. դրամին, Էստոնիայում՝ 8.5 մլն. դրամին, Լիտվայում՝ 23.9 մլն. դրամին, Մոլդովայում՝ 20 մլն. դրամին, Բուլղարիայում՝ 14 մլն. դրամին, Տաջիկստանում՝ 17 մլն. դրամին համարժեք շեմ (աղբյուրը՝ http://online.ibfd.org/kbase/ "IBFD tax research platform" IBFD is a leading provider of international tax expertise and independent research, offering online products, books, services and training.):	
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է նոտարական գործունեության մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 20 տոկոսի փոխարեն սահմանել 12 տոկոս:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է սահմանել շրջանառության հարկի հետևյալ դրույքաչափերը. ա. առևտրական (առք ու վաճառքի գործունեությունից) եկամուտներ - 2.5 տոկոս բ. վարձակալական վճար, տոկոս, ռոյալթի - 10 տոկոս գ. ակտիվների, այդ թվում՝ անշարժ գույքի, իրացումից եկամուտներ - 7 տոկոս դ. արտադրությունից եկամուտներ - 3 տոկոս ե. այլ գործունեությունից եկամուտներ - 4 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս:	

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածից հանել «ուղղակի» բառը:	Ընդունվել է:	Նախագծի 2-րդ հոդվածից «ուղղակի» բառը հանվել է:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 8-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 4-րդ մաս. «4. Շենքերի, շինությունների (այդ թվում՝ անավարտ, կիսակառույց), բնակելի կամ այլ տարածքների վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնելու գործարքների մասով (բացառությամբ պետությանը վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնման դեպքերի) եկամուտը որոշվում է գույքահարկով հարկման նպատակով՝ դրանց համար օրենքով սահմանված կարգով որոշվող արժեքի, իսկ այդպիսի արժեքի բացակայության դեպքում՝ գույքահարկով հարկման օբյեկտի ընդհանուր մակերեսում վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնված տարածքի բաժնեմասին համապատասխանող արժեքի 5 տոկոսից ոչ պակաս չափով՝ հաշվարկված տարեկան կտրվածքով: Այդ մեծությունը, ըստ շրջանառության հարկի հաշվետու ժամանակաշրջանների, բաշխվում է հավասարաչափ և դրա չափով պակաս հատուցման դեպքում տարբերությունը դիտվում է որպես վարձակալին (փոխառուին) ներված պարտավորություն:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասում «հավասարեցված եկամուտներից» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտներին հայաստանյան աղբյուրներից վճարվող եկամուտներից» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «(այդ թվում՝ կանխավճարները» բառերից հետո լրացնել «, նվազագույն շահութահարկի վճարումները)» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասից հանել «(իրացման շրջանառությունը)» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
«Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է նախագծով նախատեսել, որ հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթը՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:

	100 միլիոն դրամի շենք գերազանցած հարկ վճարողի մոտ չափագրման արդյունքներով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանած կարգով մատակարարման կամ պահպանման վայրերում պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերվելու դեպքում հարկ վճարողից զանձվում է տուգանք պակասորդի գնի (արժեքի) 50 տոկոսի չափով, իսկ նշյալ խախտումն արձանագրելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումը կրկնվելու դեպքում զանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 100 տոկոսի չափով:		
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է ուժը կորցրած ճանաչել «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 17.1-րդ հոդվածը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածում հստակեցնել հաշվապահական հաշվառումը ՀՀ կառավարության լիազոր մարմնի կողմից սահմանված չափանիշներին բավարարող համակարգչային ծրագրերով չվարելու դեպքերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր դիտորդի կարգավիճակով մուտք գործելու հնարավորություն չտալու դեպքում 5 մլն.դրամի չափով տուգանքի կիրառման մեխանիզմը:	Ընդունվել է:	Նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է, և դիտորդի կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածից հանել հաշվապահական հաշվառման ծրագրերի նկատմամբ ՀՀ կառավարության կողմից լրացուցիչ չափանիշներ սահմանելու և համապատասխան տուգանք կիրառելու իմպերատիվ դրույթը (կամ հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր վարելու չափանիշները սահմանել օրենքով), ինչպես նաև հստակեցնել 5 մլն. դրամ տուգանք կիրառելու և ծրագրեր մուտք գործելու ժամանակ հնարավոր սուբյեկտիվ մոտեցումները, մասնավորապես, հոդվածը վերաշարադրել այնպես, որպեսզի տվյալ դրույթը «զուտ» տեղեկատվության հասանելիության և հարկային վարչարարության արդյունավետության բարձրացման նպատակ հետապնդի:	Ընդունվել է:	Նախագծով սահմանվել է այլ մոտեցում, որի համաձայն, կազմակերպությունները պարտավոր են հաշվապահական հաշվառումը վարել հաշվապահական հաշվառման այնպիսի համակարգչային ծրագրերով, որոնք հնարավորություն են ընձեռում հաշվառումը վարել հաշվապահական հաշվառման ոլորտը կարգավորող օրենսդրությանը համապատասխան: Միաժամանակ, դիտորդի

			կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է հարկային մարմինների կողմից հաշվապահական հաշվառման ծրագրեր մուտք գործելու ընթացակարգն ու չափանիշները սահմանել օրենքով, ինչպես նաև հստակեցնել ծրագիր մուտք գործելու խոչընդոտման դեպքերն ու տուգանքի մեխանիզմի կիրառման եղանակները:	Ընդունվել է:	Նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է, և դիտորդի կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը 1 մլրդ. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ կիրառել 2014 թվականից, իսկ 500 մլն. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ՝ 2015 թվականից:	Չի ընդունվել: Հաշվի է առնվել այն հանգամանքը, որ տարեկ կտրվածքով 500 մլն. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտները հիմնականում հաշվառումը վարում են համակարգչային ծրագրերով:	
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.2-րդ հոդվածը կիրառել միայն պահեստում իրականացվող և ստուգման արդյունքում արձանագրված դեպքերի համար: Մասնավորապես, առաջարկվում է՝ ա) պահեստում արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերելու դեպքերի համար նախատեսված՝ կառավարության կողմից սահմանվող կարգի հիմնական չափանիշները (կատարվող գույքագրման, առաքման վայրի շրջանակները, ապրանքների միջտեսակային շարժը, բնական և այլ կորուստները) ամրագրել օրենքով,	Ընդունվել է մասնակի: Նախագծով նախատեսվել է, որ չափագրմամբ հայտնաբերված տուգանքները կիրառվելու են միայն պատրաստի արտադրանքի մատակարարման կամ պահպանման վայրերում արձանագրվող պակասորդի նկատմամբ:	

	բ) օրենքով հստակ սահմանել «պահեստ» կամ «իրացման վայր» հասկացությունը, գ) 25.2-րդ հոդվածը վերաշարադրել այնպես, որպեսզի տվյալ նորմը կիրառվի միայն այն դեպքում, երբ ավելացված արժեքի հարկ վճարողի ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթը (զուտ հասույթը՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքը կգերազանցի 100 մլն. դրամը:		
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագիծը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 2.1 հոդվածով. « Հոդված 2.1. Օրենքի 8-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հարկերի դրույքաչափի փոփոխության, հարկի սահմանման կամ վերացման մասին օրենքները ուժի մեջ կարող են մտնել հաջորդ ֆինանսական տարվա սկզբից, բայց ոչ շուտ, քան դրանց ընդունումից վեց ամիս հետո: Հաշվետու ֆինանսական տարվա ընթացքում պետական բյուջեի հաստատման դեպքում սույն հոդվածի առաջին մասով ներկայացվող փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում բյուջեի հաստատման պահից, բայց ոչ շուտ, քան նշված փոփոխությունների ընդունումից վեց ամիս հետո»:	Չի ընդունվել: Կարծում ենք, որ ներկայացված առաջարկությունը պետք է առանձին քննարկման առարկա դարձնել, քանի որ նախագծերի փաթեթով դրա ընդունումը խնդրահարույց է շրջանառության հարկը 2013 թվականի հունվարի 1-ից կիրառության մեջ դնելու առումով:	
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. « Հոդված 25.1. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվապահական հաշվառումը համակարգչային ծրագրերով վարելու պարտավորություն ունեցող կազմակերպությունների կողմից հաշվապահական հաշվառումը «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված համակարգչային ծրագրերով չվարելու կամ հարկային մարմնի կողմից պետական բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգման ընթացքում ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց գրավոր պահանջով դրան հաջորդող աշխատանքային օրը սույն հոդվածով սահմանված հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն (ստուգման հանձնարարականով ընդգրկվող ժամանակահատվածի մասով) ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով չտրամադրելու դեպքում զանձվում	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

	է տուգանք՝ ա. հինգ միլիոն դրամի չափով՝ «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվարկված՝ նախորդ տարվա համախառն եկամտի 1 միլիարդ դրամի շեմը գերազանցած կազմակերպությունների նկատմամբ, բ. երեք միլիոն դրամի չափով՝ «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվարկված՝ նախորդ տարվա համախառն եկամտի 500 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած կազմակերպությունների նկատմամբ: Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրումը արձանագրվում է հանձնման-ընդունման ակտով, որը ստորագրվում է հարկ վճարողի և ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից: Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների կամ ներդրումային ընկերությունների կողմից հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից պահանջելու և էլեկտրոնային կրիչով նշյալ պաշտոնատար անձանց տրամադրելու կարգն ու պայմանները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:		
«Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է օրենքով սահմանել այն հիմնական չափանիշները, որոնց համաձայն, ՀՀ կառավարությունը հավանության է արժանացնելու գործարար (ներդրումային) ծրագրերը:	Չի ընդունվել: Կարծում ենք, որ գործարար ծրագրերի հավանության արժանացման գործընթացը առավել ձկուն ձևով կազմակերպելու համար առավել նպատակահարմար է, նշյալ չափանիշները սահմանել ՀՀ կառավարության որոշմամբ:	

ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծում նախատեսել գործարար (ներդրումային) ծրագրերի հավանության արժանացնելու առավելագույն ժամկետ՝ 20 աշխատանքային օր, ինչպես նաև մշակել «պատշաճ ծանուցման» մեխանիզմ, իսկ մերժման դեպքում՝ ներկայացնել մերժման համապատասխան հիմնավորում: Միաժամանակ, առաջարկվում է սահմանել, որ եթե 20-օրյա ժամկետում Կառավարությունը չի պատասխանում տնտեսավարող սուբյեկտին, ապա ծրագիրը համարվում է հավանության արժանացած: Միաժամանակ, առաջարկվում է օրենքով հստակ սահմանել «նոր աշխատատեղերի ստեղծում» հասկացությունը և այն հնարավոր դեպքերը, համաձայն որոնց՝ դրանք այդպիսին պետք է ճանաչվեն կամ ոչ, այնուհետև թույլ տալ տնտեսավարող սուբյեկտներին՝ սեփական պատասխանատվությամբ ստանձնելու ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու և համապատասխան արտոնությունից օգտվելու ռիսկը: Առաջարկվող մեխանիզմը ենթադրում է նաև, որ հարկային մարմինները վարչարարության իրականացման ժամանակ արձանագրած անհամապատասխանությունների և չարաշահումների ժամանակ պետք է կիրառեն տուգանքներ՝ հնարավոր չարաշահումներից խուսափելու համար, իսկ տնտեսավարող սուբյեկտները պետք է իրավունք ունենան՝ դատական կարգով վիճարկելու հարկային մարմինների կայացրած որոշումները	Չի ընդունվել: 1. Գործարար ծրագրերի հավանության արժանացման կամ մերժման համար առավելագույն ժամկետ սահմանելը, կարծում ենք, նպատակահարմար չէ, քանի որ գործնականում լինում են դեպքեր, երբ հարկ վճարողները ներկայացնում են գործարար (ներդրումային) ծրագրերի ոչ լիարժեք փաթեթներ և նրանց առաջարկվում է ներկայացնել լրացուցիչ փաստաթղթեր: Բացի այդ, գործարար ծրագրերը մինչև Կառավարության մակարդակում քննարկելը նախապես քննարկվում են գերատեսչական մակարդակում, ինչը լրացուցիչ ընթացակարգ է և ժամանակ է պահանջում: Այս պարագայում առավելագույն ժամկետի սահմանումը կարող է խնդրահարույց լինել: 2. Տնտեսավարող սուբյեկտին պատշաճ ծանուցման մեխանիզմի սահմանման մասով նախագծում լրացում չի կատարվել, քանի որ այն գործող օրենսդրությամբ սահմանված է: 3. Ինչ վերաբերում է մերժման հիմնավորումներին, ապա նախատեսվում է ՀՀ Կառավարության որոշմամբ ամրագրել, որ մերժման մասին ծանուցումը տնտեսավարող սուբյեկտին ներկայացվելու է համապատասխան հիմնավորումներով: 4. Կարծում ենք, առավել	
--	--	--	--

		նպատակահարմար է նոր աշխատատեղերի ստեղծման հետ կապված լրացուցիչ աշխատավարձի հաշվարկման կարգը սահմանել ՀՀ կառավարության որոշմամբ:	
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «ե» ենթակետով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասում լրացվող նոր՝ «իե» ենթակետում «պարտավորությունները ստանձնելու մասին» բառերից հետո լրացնել ««Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1) առաջին պարբերությունում «համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները» բառերը փոխարինել «համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները (ստացողի մոտ), եթե հարկային մարմին է ներկայացվել համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հայտարարություն, ինչպես նաև համատեղ գործունեության շրջանակներում մասնակիցների կողմից կատարված ներդրումների դիմաց ստացվող եկամուտները, եթե համատեղ գործունեությունն իրականացվել է «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» բառերով.»,»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. « Հոդված 4. Օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ 3) «ժը» ենթակետը ուժը կորցրած ճանաչել, 4) «ժթ» ենթակետում «ընթացիկ» բառից հետո լրացնել «, հիմնական միջոցների սպասարկման ծախսերը» բառերը:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. « Հոդված 5. Օրենքի 11-րդ հոդվածում՝ 3) «դ» ենթակետում «հիմնական միջոցների» բառերը փոխարինել «ակտիվների» բառով, 4) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ «է»	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

	ենթակետ. «է) համատեղ գործունեության իրականացման նպատակով մասնակիցների կողմից կատարվող ներդրումները, ինչպես նաև համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն կրող անձի կողմից մասնակիցներին ներդրումների դիմաց վճարվող միջոցները, եթե համատեղ գործունեությունն իրականացվել է «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:»:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասի՝ ա) երկրորդ նախադասությունում «Տարվա ընթացքում ձեռք բերված» բառերից հետո լրացնել «(կառուցված, մշակված)» բառերը, բ) երկրորդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Սույն մասի կիրառության իմաստով, օտարված ոչ ընթացիկ ակտիվի (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքը որոշվում է օտարվող հիմնական միջոցների թվի և օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի մեջ մտնող հիմնական միջոցների թվի հարաբերությունը բազմապատկելով օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի հետ:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացում և փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 8-րդ հոդվածով վերախմբագրվող՝ «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ ա) 1-ին կետում «ընթացիկ ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը, բ) 2-րդ կետում «կապիտալ բնույթի ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով» բառերը, գ) 3-րդ կետում «սպասարկման ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 9-րդ հոդվածով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում լրացվող նոր՝ 13.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ ա) 1-ին կետում «ընթացիկ ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում»	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:

	բառերը, բ) 2-րդ կետում «կապիտալ բնույթի ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «` սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով» բառերը, գ) 3-րդ կետում «սպասարկման ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «` դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածում լրացվող նոր` «ժե» և «Ժգ» ենթակետերում «բանկ կամ վարկային կազմակերպություն» բառերը փոխարինել «բանկ, վարկային կազմակերպություն, ապահովագրական ընկերություն կամ ներդրումային ընկերություն» բառերով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Սույն մասի կիրառության իմաստով, 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված (կառուցված, մշակված) ոչ ընթացիկ ակտիվների (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) մնացորդային արժեքը որոշվում է օտարվող հիմնական միջոցների թվի և օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի մեջ մտնող հիմնական միջոցների թվի հարաբերությունը բազմապատկելով օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի հետ:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1) 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունում` ա. «5-րդ և 6-րդ կետերով» բառերը փոխարինել «5-րդ կետով» բառերով, բ. «պարզեցված հարկի և (կամ) հաստատագրված վճարի» բառերը փոխարինել «շրջանառության հարկի, հաստատագրված վճարի և (կամ) արտոնագրային վճարի» բառերով,»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 22-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. « Հոդված 22. Օրենքի 47 ¹ -րդ հոդվածը` 3) ուժը կորցրած ճանաչել 3-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը, 4) ուժը կորցրած ճանաչել:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 24-րդ և 25-րդ հոդվածներում կատարել խմբագրական բնույթի փոփոխություններ ու լրացումներ:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ ու լրացումներ:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից, բացառությամբ սույն օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետի «ա» ենթակետի, 2-րդ և 3-րդ կետերի և 22-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ից:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է կարգավորել 2012 թվականի համար շահութահարկի հաշվարկ կամ շահութահարկի պարզեցված հաշվարկ ներկայացնելու հետ կապված անցումային հարաբերությունները:	Ընդունվել է:	«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 30-րդ հոդվածում լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 5-րդ մաս. «5. 2013 թվականի հունվարի 1-ից շրջանառության հարկ վճարող համարվող կազմակերպությունները 2012 թվականի հաշվետու տարվա համար շահութահարկի հաշվարկները կամ շահութահարկի պարզեցված հաշվարկները հարկային մարմին են ներկայացնում մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը գործող կարգով ու ժամկետներում:»:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 30-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 6-րդ մաս. «6. Սույն օրենքի 20-րդ հոդվածի դրույթները վերաբերում են 2013 թվականի և հետագա հաշվետու տարիների համար ներկայացվող շահութահարկի հաշվարկներին:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
«Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետով վերախմբագրվող՝ «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 8-րդ մասում ««Հաստատագրված վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով» բառերից առաջ լրացնել «Նոտարները և» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ կետով «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի լրացվող նոր՝ 9-րդ մասում «վճարվող տոկոսների մասով» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև այլ կազմակերպություններին՝ վերջիններիս կողմից թողարկված և հրապարակային առաջարկի միջոցով հանրությանը առաջարկված կամ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված պարտքային արժեթղթերի դիմաց վճարվող գումարների մասով» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետով վերախմբագրվող՝ «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասում «շրջանառության հարկով հարկվող գործունեության» բառերից հետո լրացնել «և նոտարական գործունեության» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծից հանել 2-րդ և 4-րդ հոդվածները:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:
«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Գ. Նուշիկյան	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 4-րդ կետով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 6-րդ կետում լրացվող նոր պարբերությունում «երեք» բառը փոխարինել «երկու» բառով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հ. Հակոբյան	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ կետում կատարվող փոփոխությունը վերախմբագրել հետևյալ կերպ. «իրավաբանական անձի, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկության նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոփոխման (այդ թվում՝ սեփականաշնորհման» բառերը փոխարինել «բաժնետիրական ընկերությունների, սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների, կոոպերատիվների կանոնադրական կապիտալում անձին պատկանող բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի և փայերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի՝ այլ անձի փոխանցումը» բառերով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածում կատարել խմբագրական փոփոխություններ և ֆիզիկական անձի կոմից հաշվարկների ներկայացմանը վերաբերող դրույթ տեղափոխել օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի վերջին մաս, որպեսզի այդ դրույթը վերաբերի ֆիզիկական անձի	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:

	կողմից իրականացված՝ ապրանքի մատակարարում համարվող բոլոր գործարքներին:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3) 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 9.1-րդ կետ. «9.1) պետության կամ համայնքի կողմից իրավաբանական անձանց կանոնադրական կամ բաժնեհավաք կապիտալում գույքի ներդրումը.»,»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 2-րդ կետով վերոխմբագրվող՝ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ կետում «օտարերկրյա անձանց փոխարեն» բառերից հետո լրացնել «որպես հարկային գործակալ» բառերը, իսկ վերջին նախադասությունից հանել «ԱԱՀ-ն հաշվարկվում և պահվում է ապրանքի կամ ծառայության ընդհանուր արժեքից՝ ԱԱՀ-ի 16.67 տոկոս հաշվարկային դրույքա-չափով» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:
«Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
	Դիտողություններ և առաջարկություններ չեն ներկայացվել:		
«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է նախագծով նախատեսել, որ հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթի՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներ-մուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի 100 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների փաստացի պակասորդը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավա-րության սահմանած կարգով հայտնաբերվելու դեպքում պակասորդի նկատմամբ կիրառվում են օրենքով նախատեսված տուգանքներ, սակայն յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա ընթացքում ոչ ավել, քան մեկ անգամ:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ: